Kőszeg, 1918. junius hó 26.-án. 24. szám. XXXVIII. évfolyam.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 8 korona, postai szétküldéssel 10 korona.
Egyes szám ára 16 fillér.
Előfizetési pénzek a kiadóhivatalhoz címzendők.

Megjelenik minden vasárnap.
Felelős szerkesztő és kiadó: RONAI FRIGYES.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kőszeg, Várkör 39. szám.

Nyilttér sora 40 fillér.
Hirdetések nagyság szerint jutányos árban számitatnak.

„A Mexikó földek értékesitése"

cimén két hete közölt cikkünkkel azt céloztuk, hogy mielőtt az értékesitést illetőleg határoznak, figyelmükbe ajánljuk a városvezetőségnek és városatyáknak a területnek tömeges gyümölcstermelésre alkalmas voltát s hogy ebből a városnak még sokkal nagyobb haszna lenne, mint e terület eladásából. Erre vonatkozólag most a győmölcstermelés hasznosvoltát megvilágitó igen érdekes reflexiót kaptunk Csárits Sándor min. megb. gyümölcsészeti szakértőtől, melyet a következőkben ismertetünk:

Évekkel ezelőtt az akkori polgármesterhelyettesnek azt az ajánlatot tettem, hogy a Mexikó igen alkalmas lenne nagyarányu és óriási jövedelmet biztositó tömeges gyümölcstermelésre. Hivatkozással az e lapban kéthete megjelent cikkre, ezt most megismétlem, még pedig azért, mert tudomásomra jutott, hogy a Mexikó területet máskép tervezik értékesiteni.

Nagy kár lenne érte és szerintem a város egy kincset érő objektumot dobna el magától.

A terület kiterjedése, ha jól emlékszem 450 kat. holdnyi. Egy holdon 8 méteres távolságra ültetve 81 felmagas vagy magastörzsü alma, körtefa, 4 méternyi tovalságra közültetésül 280 törpefa, ezek közül 2 méternyi távolságra 1008 ribizkebokor talál helyet. Ezen kivül fennti terület mentén szükséges keritès mellett körtefákból belgakeritést lehetne ültetni. Egy kilométerre 1250 fa szükséges. A keritès hossza cirka 8 kilométer lehet. Ezen számitás szerint a 450 holdnyi terület 162,450 felmagas és törpe vagy bokorfa, a keritès mentén 10,000 belgafa és 453,600 ribizkebokorral beültethető.

A telepitési évtől számitva 4 évet, tehát 4 éves korban szakszerü kezelés mellett átlag egy gyümölcsfa 1 kiló gyümölcsöt hoz, ugy ezen fatömeg már 4-ik évben 1624 métermázsa gyümölcsöt teremne, melynek értékét rendes, békeidőbeni árban 100,000 koronára lehet felvenni; ma persze legalább kétszeresét.

A belgakeritès is, ha egy fára csak ¼ kilót számitunk, 2500 kilót terem, ennek az értéke is 2500 korona.

Ha átlag egy ribizlibokorra csak ½ kilónyi termést számitunk, ugy fennti adat szerint 226,800 kiló, ennek értéke csak 10 fillérrel véve 22,680 kor., vagyis gyümölcsből az összes jövedelem legalább 125,000 korona lehetne

Ez lenne a kezdet, de mit jövedelmezne majd 10—50 év mulva?

Természetesen évről évre fokozódna a termés. 10 éves korban minden esetre egy milliót, 20—30 éves korban, ha átlag csak 30 kilót számitunk egy-egy fára, három millió korona bevételt biztositana, de lehet hogy nyolcat is. (A mult évi termés ily arányt mutat.)

A rengeteg hullott gyümölcsöt geléknek, gyümölcsizeknek lehetne feldolgozni, konzervgyárat felállitani, mely, hozzávéve a nagy gyümölcstermő környéket, a laikus által el nem hihető eredményeket lehetne elérni. Egy szóval a Mexikót kincses bányának teremtette a jó Isten.

Fekvése kitünő. Az északi szél ellen szélfogóval lehetne védekezni akként, hogy az országut mentén, persze a legelőterületen végig többsorosan fenyőfa és akácfákat lehetne ültetni, utóbbi az elkerülhetetlen méhesnek kitünő mézelője lenne. Amint elégge tudva van, egy szakszerüen kezelt méhes nagyon is jövedelmező. Azt ott nagyban lehetne fejleszteni. Megtermékenyités végett oly nagy gyümölcsösken a méh elkerülhetetlen szükséges is.

A Mexikói talaj, de fekvését is olyannak lehet mondani mint a zsidányi határban lekvő Berchtold gróf ur nagyméltósága „József" nevü majorbéli. Pedig ott mesés szép gyümölcs és rendkivül gazdag termés szokott lenni.

Mig a gyümölcsfák termésbe lépnek ezen területet kertészettel kitünően lehetne kiaknázni, nagy jövedelemre szert tenni. Rengeteg spárgatököt, uborkát, babot, répát, hagymát, dughagymát, salátat, zoldséget vetni, ültetni. Trágyához csak lehetne jutni, legalább annyihoz, amennyire feltétlen szükség lenne, mint teszem a spárgatök, uborka fészkekhez.

Fennti gyümölcsfa és ribizkebokor faiskolához szükséges 25 kat. holdnyi területnek megforgatásához aratás után kellene hozzá fogni, hogy esetleg már folyó ősszel a vadcsemeték kiültetésével lehetne elkezdeni. A faiskola területen zöldségfélékkel kitünő eredményeket lehetne elérni, a sorok között elvetve óriási mennyiségben öntené a termést, az ezért nyert jövedelem többszörösen megtéritené a faiskolabefektetést.

Ami pedig ezen gyümölcs és kertitermények értékesitését illeti, a felett igazán nincs okunk aggódni. Hiszen ma és még a messze jövőben is mindenben kevés a termelésünk. Minél többet produkál egyes vidék — annál könnyebb és jobb az értékesités.

Országszerte, mondhatom, lázassan ültetnek gyümölcsösöket, létesitenek zöldség illetve konyhakerteket és ha egyes nagybirtokosok 1200 kat. holdnyi területig terjeszkednek gyümölcsös ültetéssel, miért ne tehetné ugyanazt Kőszeg városa is, annál is inkább, mivel ezen vidék minden tekintetben e téren elsőrendünek mondható.

Hogy mily összegü befektetésre lenne szüksége a városnak, az csak terv és költségvetés utján állapitható meg.

A városra nézve azt jelentené, hogy mintegy 10 év mulva a községi pótadómentes városok közzé tartozna és jelentékeny kulturális beruházásokra nyerne soha nem képzelt óriási anyagi erőt.

Az uj menetrend*)

A „Kőszeg és Vidéke" f. é. junius hó 2.-án megjelent 22 számában „Uj vasuti menetrendet" cim alatt közre adott cikkben foglalt számos tévedés helyreigazitására a következőket kivánjuk megjegyezni.

A cikk irója különösen azt kifogásolja és azt veti a menetrendet életbe léptető Máv. üzletvezetőség szemére, hogy a most érvényes menetrendet „meglepetésszerüen, titokban" szerinte „illetéktelenek" meghallgatása s ebből következtetve a viszonyok helyes ismerete nélkul készitette és léptette életbe az üzletvezetőség.

Hogy ezen föltevésében mennyire téved az első pillanatra kitünik az alábbiakból.

Midőn a mult év folyamán az akkori és nagyrészben még most is fennálló kényszeritő körülmények hatása alatt a személyszállitó vonatok számát a Máv. összes vonalain le kellett szállitani annyira, hogy a kiadott irányelvek szerint a helyi érdekü vonalakon összesen csak egy vonatpár lett volna meghagyható s ezen elv a legtöbb h. é. v. vonalon a legfontosabb állami érdekre való tekintettel tényleg és könyörtelenül végre is hajtatott (1. szombathely—pinkafői, kőszeg—soproni, körmend—muraszombati vonal stb.) és csak egyes igazán fontos és nagy forgalmi h. é. vonalon volt két vonatpár fentartható, a kőszeg-szombathelyi hév.-on akkor is 3 vonatpárt sikerült forgalomban megtartanunk s igy ez volt a szombathelyi üzletvezetőség egyetlen helyi érdekü vasutja amelyen a legkedvezőtlenebb viszonyok között is még 3 vonatpár szolgálta a helyi érdekeket.

Ezen alkalomból az üzletvezetőség megbizottja szóbeli megbeszélést folytatott Kőszeg állomáson a város polgármesterével és a hév. elnökével **) s közösen állapodtak meg abban, hogy a redukált vonatszám mellett, mely vonatok lennének, minden érdeket szemelőtt tartva, mint legmegfelelőbbek kiválasztandók és forgalomban hagyandók.

Ezen megállapodás eredménye lett az a menetrend mely f. é. junius 1-ig érvényben volt.

Időközben a kőszeg—szombathelyi és sopron—kőszegi hév. igazgatóságai részéről irásban több ezen menetrend módositását célzó kivánság került az üzletvezetőség elé. A sopron—kőszegi hév. igazgatósága kérte a menetrendnek oly módon való megváltoztatását, hogy a Sopron felől d. u. 3 óra 46-kor Kőszegre érkező

*) Azt hittük, hogy mult heti közleményünk után a válaszcikk közlése feleslegessé lesz, de mert közlését ezek után is kivánják, nagy terjedelmessége daczára is közzé tesszük azon megjegyzéssel, hogy ez nem változtat azon a közönség közvéleményét kifejező nezetünkön, hogy a sokszor tapasztalt legjobb jóakarat mellett is mégis csak jobb minden menetrendváltozás tervezetét véleménnyilvánitás végett a helyi igazgatósággal közölni s pedig nemcsak azért, mert ez felel meg a kötött szerződésnek, hanem mert csak ez képezheti az alapját a helyi érdekek lehető figyelembevételének.

**) Van tudomásánk arról, hogy az elnökkel tényleg beszéltek az uj menetrendről s hogy az nagy örömmel és köszönettel fogadta a mi érdekeinknek megfelelő délelőtti vonatnak ujrabeállitását, de tudjuk azt is, hogy a budapesti vonathoz csatlakozó délutáni vonatunknak esti 9 óra utáni beállitásról neki nem szóltak, mert különben ezt határozottan ellenezte volna. A polgármesterrel ez ügyben nem értekeztek. Szerk.

utasoknak ne kelljen órákhosszat Kőszegen a továbbutazásra várakozniok.

A kőszeg—szombathelyi hév. igazgatósága azt kérte, hogy a Szombathelyről d. e. 11·51 kor és este 11·15-kor Bpest felé induló vonatokhoz lehetőleg közvetlen csatlakozás létesitessék, mert Kőszegről Bpestre csak Szombathelyen órák hosszat való várakozás árán lehet eljutni, továbbá azt kérte az igazg. hogy a Szombathelyről d. u. 5·20 kor induló vonat később indittassék, mert különben azoknak a kőszegi lakosoknak akik d. u. érkeznek Szombathelyre nem marad elegendő idejük ahhoz, hogy Szombathelyen dolgaikat elvégezhessék.

Ezen bár nézetünk szerint is „illetékes" helyről jött és méltányos kivánságokat nem tudtuk azonnal teljesiteni, mert a meglévő vonatok közül egyik sem volt elhagyható, vonatszaporitásról pedig akkor szó sem lehetett.

Legutóbbi időben a sopron—kőszeg—szombathelyi vonal teherforgalmának növekedése szükségessé tette, hogy egy tehervonat pár rendszeres közlekedtetését s ezzel meg volt adva a lehetősége annak is, hogy a tehervonatokhoz személykocsikat kapcsolva a személy forgalmat szolgáló vonatok számát szaporithassuk s az időközben felmerült kivánságokat teljesithessük.

A tehervonatnak Sopronból való indításával, noha ebből kifolyólag bizonyos üzemi nehézségek támadtak (személyzet éjjelezése Sopronban stb.) ezen vonatot d. e. 11·24-re Szombathelyre behozhattuk s igy teljesithettük azt a kivánságot mely a délben Budapest felé induló 1307 sz. vonathoz való közvetlen csatlakozásra irányult.

Azáltal, hogy ezen személyszállitó tehervonat a vonalon szükséges kezelést lebonyolithatja lehetővé vált az 5303/a sz. vonat menettartamának megrövidítése s ezen vonatnak Sopronból, az oda gravitáló utasok sérelme nélkül, egy órával korábban való indításával, módunkban állott a sopron—kőszegi hév. ig. nak azon kérelmét teljesiteni, hogy a Sopron felől érkező utasok közvetlenül utazhassanak Szombathelyig anélkül, hogy a kőszegi utasok sérelmet szenvednének, mert ők is 4 órára Szombathelyre érkezhetnek.

Hátra maradt még a kőszeg—szombathelyi hév. igazgatósága által előterjesztett azon kivánság teljesitése, mely szerint a d. u. Szombathelyre érkező kőszegi utasoknak megadassék a lehetősége annak, hogy Szombathelyen a visszautazásig több idő álljon rendelkezésükre s hogy Szombathelyről este 11 óra 15-kor Budapestre induló vonathoz lehetőleg közvetlen csatlakozás létesittessék.

A Kőszegről—Szombathelyre d. u. érkező és innen vissza induló vonatok közötti időt legkevesebb 3 órával számitva a kivánság teljesitése esetén a visszainduló vonat d. u. 5 óra 20 pere helyett legjobb esetben este 7 órakor illetve az egykori menetrend szerint 7 óra 30 pkor lett volna indítható és Kőszegre 8 óra 13-pkor érkezett volna. Érkezett volna tehát oly időben amidőn a cikk irója, az illetékes helyről jött kivánság teljesitése következtében már amúgy is elesett volna attól, hogy az ujságot még aznap megkaphassa.*)

Ettől a kényelemtől tehát, nem a meglepetésszerüen és titokban dolgozó vasuti üzletvezetőség, hanem az általa is illetékesnek megjelölt és nem magán kényelmet, de a helyi érdeket képviselő hév. igazgatóság fosztotta meg a cikk irojat.

Ha pedig már ily módon a hév. igazg. kivánságára tehát helyi érdekből el kellett ejtenünk a d. u. Bpestről érkező 1310 sz. vonathoz való közvetlen csatlakozást és Szombathelyről csak 7 óra után indithattuk Kőszeg felé a vonatot, nemcsak vasuti szempontból, de a közérdek további megóvásának szempontjából is szükségesnek tartottuk, hogy a leggyorsabb budapest—kőszegi csatlakozást is lehetővé tegyük, amidőn a vonatot Szombathelyről 9·15 kor indítva az 1312 sz. vonathoz a csatlakozást biztositottuk.

Ilymódon az utazás Bpestről az eddigi 11 illetve 12 óra helyett csak 8 órát vesz igénybe s igy igazán teljesen érthetetlen cikk irónak azon következtetése, hogy az általa képviselt érdekeltek ily módon „Budapestről 15 órával messzebb kerültek."**)

Végül lehetővé vált ily módon a Kőszegre este 9 óra 59 pkor beérkező vonatnak azonnali visszafordítása révén az is hogy a Budapest felé a Kőszegről érkező utasok az 1309 sz. vonathoz közvetlen csatlakozást nyertek.

Összegezve az elmondottakat mindenki s igy a cikk irója is meggyőződhet egy kis fáradtsággal arról, hogy ez alkalommal a máv. üzletvezetősége nem készitett „hirtelen és meglepetésszerüen" uj menetrendet, mert a junius 1-étől forgalomba helyezett uj vonatok a régen bevált menetrendekben közlekednek, nem készült a menetrend Szombathely városa érdekeinek támogatására, mert kizárólag kőszegi helyi érdekeket s utóbbiak sérelme nélkül csekély mértékben a sopron—kőszegi hév. igazgatóságának érdekeit és kivánságait igyekeztünk kielégiteni s végül, hogy mindez az illetékes körök meghallgatásával történt — arról már igazán minden fáradtság nélkül meggyőződhet a cikk irója olyképen, ha betekint kőszeg—szombathelyi hév. iktatójába, ahol f. é. 11/1918 sz. a. az előadott és általunk most teljesitett kivánságokat magában foglaló s a máv. igazgatóságához intézett kérvényt megtalálhatja.*)

Mindezekről meggyőződhetett a cikk irója, hogy az illetékes helyről jövő jogos kivánságok kielégitésére különös sulyt fektetünk s azok meghallgatása és lehetőség szerinti teljesitése elől a jövőben sem zárkózunk el.

Éppen ezért kérjük, hogy a mostani menetrenddel szemben esetleg felmerülő méltányos kivánságokat sziveskedjük az illetékes hév. igazgatóság utján hozzánk juttatni, mert a mai viszonyok között nem áll módunkban, hogy ezentul hasonló hosszadalmas és időtrabló hirlapi nyilatkozatokba bocsátkozhassunk.

Végül arra kérjük a cikk irójat, hogy amennyiben a vasutasok vagy azok családtagjai által a vasuton üzött árucsempészésről**) konkrét adatokat tudna velünk közölni s ezáltal módot adhatna arra, hogy ezen visszaélést üldözhessük és megszüntethessük, a köz érdekében azokat mielőbb tudomásunkra hozni sziveskedjek.

Máv. üzletvezetőség.

*) Ez a januári átirat nem vonatkozik a most életbeléptetett menetrendre, hanem az ezt megelőzőre, melynek eredményeképen most lett meg a jobb délelőtti közlekedés, de, sajnos, a délutáninak óriási hátrányára.

**) Nem vasuti csempészetről irtunk, hanem a vasutas asszonyok élelmes árucseréjéről, ugylátszik e hasonlatszerü passzust teljesen félreértették. Szerk.

*) Nem a cikk irója, hanem a város közönsége.

**) Ez a postára értendő. Szerk.

Hely. hirek.

Eljegyzés. Varga Bálint helybeli háztulajdonos és a kereskedelmi ügynökség cég főnöke e hó 12-én tartotta esküvőjét Pozsonyban, folkusfalvi és tomkaházi Tomka Lajos özvegyének leányával, Irénnel.

Karner Frigyes tanitó jubileuma. Csütörtökön osztályvizsga volt az evangelikus elemi iskola alsó osztályában, melynek tanitója, Karner Frigyes, ez évben érte el népnevelői szép hivatásának 25. évfordulóját. Ez alkalommal Baliko Lajos ev. lelkész és iskolaszéki elnök a vizsga befejezésével ékes szavakkal emlékezett meg az érdemes tanitó buzgó és eredményes tevékenységéről és a gyülekezet nevében is melegen üdvözölte hivatásának negyedszázados határkövénél. Hammer Gyula az intézet igazgató-tanitója a tantestület nevében meleg kollegiális érzéssel fejezte ki a pályatársak üdvözletét, az egyik tanitvány pedig hatalmas virágbokréta átnyujtásával köszöntette a tanitványok nevében. Az ünnepelt mély meghatottsággal fejezte ki hálás köszönetét a nem várt megemlékezésért s hivatásához való szeretetét lendületes szavakban jutatta kifejezésre.

Uj állásban. Horváth János könyvelő, a Szombathelyi Takarékpénztár itteni fiókjának ügyvezetője megvált ez intézettől és alkalmazást nyert Budapesten a Pénzintézetek Központja r. t. vállalatánál mint a főkönyvelő mellé beosztott könyvelő. Igen sajnáljuk a rokonszenves fiókügyvezető távozását, de egyben örömmel üdvözöljük, a kituntetés számba menő uj állásnak elnyerése alkalmából, hol az ő kitünő, képességének szép jövőnek néz elébe.

Hősi halál. Csak a napokban olvastuk örömmel a komaromi 19-es vadászok hősi védelméről a haretéri hivatalos tudósitást. Örömünket most a mély fájdalom váltotta fel. Azon hősök között, kik életükkel fizették meg ezt a hősiességet, van Nikolics Dániel százados is, ki a háboru elején még a katonareáliskola segédtisztje volt és kire mindnyájan őszinte rokonszenvvel emlékezünk.

Halálozás. Kedden temették Zemliczka Lajos nyug. osztrák törvényszéki segédhivatali igazgatót, városunkban mintegy 25 évvel ezelőtt letelepedett, csendes visszavonultságban élő igen rokonszenves polgárát. 78 éves kort ért el és nagy szeretettel ragaszkodott városunkhoz, gyakran jótékonyság által adva életjelt magáról. Neje, Láng Kamilla és kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése nagy részvét mellett ment végbe.

Halálozás. Váratlan gyors halállal mult ki 54 éves korában Isovits István vendéglős és városi képviselő, egykor igen agilis polgártársunk. Tevékenyen vett részt a város közügyeiben, a sörgyár intézésében és mint szikvizgyár pénztárosa. Már néhány évvel ezelőtt sulyos reuma gyengitette izmos szervezetét, melyből azonban hosszu gyógykezelés után szerencsésen felépült, ujabban azután szivbaja gyötörte sokat és ez nem várt gyorsan őrölte meg életerejét. Temetése a polgárság nagy részvéte mellett ment végbe.

A termesatvételi bizottság megalakult. Elnöke Dr. Stúr Lajos, hatósági tagja Dr. Hechinger Ede, a kerületi kormánybiztos bizalmi férfia Freyberger Sándor, az érdekelt gazdák képviselője Wurst Kamil.

Evzáró ünnepély volt tegnap az összes tanintézetekben. A vidéki tanuló ifjuság nagy része már tegnap hazautazott.

A hatósági lakáshivatal vezetői Dr. Hechinger Ede tanácsnok és Dr. Freyberger rkapitány. A hivatalnak az a célja, hogy használatban nem levő lakásokat, vagy egyesek által igénybe vett a szükségesnél nagyobb lakásokat a lakás keresőknek rekviráljon.

Az Ovoda kerti mulatságot nem tartják meg Péter Pál napján, mint tervezték, hanem julius hó első hetében. Ez természetesen nem változtat semmit azon a nagy érdeklődésen, mely rendezése iránt nyilvánul. Sőt reméljük, hogy még fokozódni fog. Ez az intézmény valójában megérdemli, hogy teljes erővel támogassuk.

Tuzifa-eladás. Kozhirré teszem, hogy a fautalványokat f. hó 19-től kezdődőleg a városi pénztárnál délelőtt a hivatalos órák alatt azok, akik fát jegyeztek sorszám szerint kiválthatják. A naponta kiváltható fautalványok száma a városháza kapuján levő fekete táblán lesz kiirva.

Uj temető. A polgármester aziránt intézkedett, hogy a régi lövölde mögötti akácást letarolják, a fát értékesitsék és a szabaddá lett területen jelölte ki a már sokszor megsürgetett uj temetőhelyét, hova egyenlőre csakis a katonas fogoly hullák helyeztetnek el. A polgármester tegnap intézett átiratot a felekezetek lelkészeihez, hogy az ideiglenes terület egyházi felszentelése iránt intézkedjenek. Ez a hely végleges temetőnek is igen alkalmas volna. Ninesen nagyon messze és elég jó ut vezet oda, melyet még megfelelően rendezni lehet. Ajánlatos lenne ez irányban minél hamarabb dönteni, hogy végre megnyugodott lehessen mindenki, aki a régi temetővel kapcsolatos közegészségi és városfejlesztési kérdést a város jövője szempontjából komolyan veszi.

Egy rekvirált sertés zsirját adták el tegnap negyedkilós adagokban a városi lakosságnak. A központi megbizott azért nem fogadta el elszállitásra, mert már kissé hizott volt és igy hizlalási célra az elszállitása veszélyes. (Csak rekviráljanak minden héten ilyet!)

Zsirt rekviráltak városunkban e héten, mert a vármegye alispánja felsőbb rendeletre 20 métermázsának megszerzését vetette ki Kőszegre. Dr. Hechinger városi tanácsnok személyesen járt el ezen ügyben s bár sehol sem talált nagyobb mennyiséget, tapintatos eljárásának mégis sikerült mintegy 400 kilót a rekvirálásra megszerezni olyképen, hogy az aránylag több készlettel birók mindegyike néhány kilót önként felajánlott. Ez persze a felsőbb hatóságot nem fogja kielégiteni, de próbálja meg, tud e többet összehozni. Ha a katonaság részére rekvirálnak, Isten neki, hadd vigyék ezt a 400 kilót, de ha lenne igazság, ezt a mennyiséget első sorban a helyben teljesen zsir nélkül tengődő szegény családoknak kellene juttatni.

A VIII. hadikölcsönről általában az a vélemény külföldön is, hogy ennek aláirási feltételei legfényesebb bizonyitékai a magyar állam gazdasági erejének és hitelképességének. Eddig 6%-os kötvényeket is adott ki az eredmény biztositására. Ezuttal csakis 5½% os és ezt is az eddiginél magasabb kibocsátási árfolyam mellett. Igaz, hogy még igy is 6% kamatot hoz,

ami elég jó gyümölcsözése a befektetett tőkének. A jegyzések már nálunk is megkezdődtek, melyeknek első időszaka e hó 27-ig tart, mint a legkedvezőbb árfolyamjegyezhetés ideje.

Ujból marharekvirálás lesz a vármegyében. Városunkból is ujból 17 darabot kell beszolgáltatni. A hadügyminiszter felemelte a marhaátvételi árakat. Junius 8-tól kezdve ugyanis a 300 kg-on aluli marha ára kilogramonként 4·80 K, 301-től 350-ig 5·30 K, 351-től 400-ig 5·80 K, 401-től 450-ig 6·20 K, 451-től 500-ig 6·60 K, 501-nél több 7 K lett. Tehenekért és üszőkért 20 fillérrel kevesebbet fizetni. Az etetésért azonban ezentul is 3%-ot levonnak.

Fozelek- és gyümölcs-árak: 1 köteg (10 drb.) zöldség 30 f., fejessaláta 16 f., zöldborsó kilója 2 kor., hüvely nélkül literje 2·40, kiló 4 kor., cseresnye kilója 2·50, nagyszemü befőzni való 3·60, ribizke 2·90, barack 2·10. — Ezek a hivatalosan megállapitott elég magasra taksált árak kicsinbeni eladásra, A piacra jövő termelők nem szeretik a maximált árakat, — valamivel többet akarnak minden áron, — jól van, hadd legyenek boldogok szegények (!), a publikum megadja nekik, de arra mégis csak kellene ügyelni a rendőrségnek, hogy hallatlan tulzásba ne essenek! —

Tánciskolát nyit a Mulatóban egy budapesti tánctanitó pár, melynek hirdetését a szülők figyelmébe ajánljuk.

Az Elektro-Bioskop mai műsorában változás történt amennyiben a hidetett fim helyett mást fognak előadni, melynek cime a bejáratnál kifüggesztve van.

Állami anyakönyvi kivonat.

Április hóban.

Házasságok:

Könyves János szolga—Horváth Rozália,
Pischl Adolf fővadász— Szenekovits Maria,
Manschura Vilmos alvadász—Koczor Mária,
Stettner Walter gazd. felügy.—Schönowsky H.

Születések:

Bilits Miklós pincér—Janosevics Róza: Miklós,
Tóth Mária szobaleány: Vince,
Unger Károly keresk.—Rákosi Ilona: Marianna,
Szabolics József főpincér—Szupper Anna: István.

Halálozások:

Recetár Irén 4 éves, rángógörcs,
Randveg Julia 2 éves, tüdőgyulladás,
Hubrik Ferenc, 75 éves, alafás, aggkór,
Steirits J. né Horváth C., özv. 76 é., tüdőgyul.
Oszvald Ferencné Stahl Anna, 40 é., tüdővész,
Kuntner Ferencné Sagmeister J., 75 é., aggkór,
Mika Ferenc, 8 hónapos tüdőlob,
Heilemann János, 60 é., alafás, tüdőgyulladás,
Adler Riza, 12 éves, szivburoklob,
Loisbersbeck Samu, 64 éves, arcrák,
Ozdinyi Mihályné Klein Á., 89 é., alafás, aggkór,
Szép Józsefné Geiger Anna 74 é., aggkór,
Randweg K.-né Knar Zs., 74 é., hashárgyalob,
Steininger Sándor, 72 e., irnok. aggkór.

Vidéki hirek.

A bajor király és családja Szombathelyen. A bajor királyi család, mely most sárvári birtokán tartozkodik, meglátogatta Szombathelyen a püspököt, ki uzsonát adott tiszteletükre; utóbb meglátogatták az V. számu tartalékkórházat, ahol hosszabb időt töltve nagy elismerésüket fejezték ki a kórház parancsnokságának.

Wekerle miniszterelnök esütörtökön Sárvárott volt a bajor királyi családnál való tisztelgésre.

A soproni kamara elnöke, Schaffer Antal tekintélyes soproni kereskedő, lemondott, mert a király előtt való tisztelgés alkalmával Őfelsége magyar megszólitására németül felelvén, emiatt sulyosan megtámadták.

Vasutasok jotekonycelu mulatsága. A Győr-Sopron-Ebenfurti vasut ifjusága, a kőszegi vasutas árvaház javára julius 6-án kabaréelőadást rendez Sopronban az Erzsébet-kertben.

Uj Bpest—graci gyorsvonat beálitása iránt intézett felterjesztést a vármegye közigazgatási bizottsága, mert az uj kereskedelmi miniszter az országgyülésen ilyirányu nyilatkozatot tett.

A sopron—kőszegi vasut közgyülése. A sopron—kőszegi helyiérdekü vasut igazgatósága kedden tartotta ülését Budapesten. Az ülésen részt vett Jambrits Lajos polgármester.

Heti krónika.

Az osztrák parlamenti helyzet a lengyel klub Krakóban hozott határozata következtében aggasztóan kiélesedett. Kimondották, hogy Galicia felosztathatatlan és azt, hogy az orosz uralom alól felszabadult területek bekebelezését semmi esetre sem tartjuk megengedhetonek.

Hollo Lajos országgyülési képviselő szivszélütés folytán hirtelen meghalt. 59 éves volt és a radikalis ellenzék legképzetebb tagja.

Uj ételzsir. A budapesti vegyészeti és élelmiszervizsgáló intézet a közélelmezési miniszter megbizásából kisérleteket folytat egy ujabban gyártott ételzsirral, amely tiszta faggyuból és olajból készül. szép fehér és szagtalan. A vegyészeti hivatal az ételzsirral ételpróbát rendezett: süteményeket és tésztát készitettek. Bebizonyult, hogy az ételzsirral készült ételek, különösen tésztanemüek izletesek, jók, semmiféle utóizük nincsen. Az uj ételzsirnak az az előnye is megvan, hogy azt az ellenszenvet, amelyet az elmult évben a margarin okozott, kiküszöböli és megszünteti, mert a közönség tiszta, szagmentes és az egészségre minden irányban ártalmatlan zsirpótló anyagot kap. A bevált ételzsir nagybani gyártását már megkezdték.

Csak 50 kilós podgyaszt szallit a vasut. A hivatalos lap közli a kereskedelemügyi miniszter rendeletét, amelyben kimondja, hogy a vasuton feladandó podgyász sulya az 50 kilógramot nem haladhatja meg. Valamint kimondja, hogy minden egyes podgyászdarabon rajta kell lenni az utas pontos és tartósan ráerősitett cimének (név, lakhely, lakás) és a feladási és rendeltetési állomás helyének. Ha ez nincs, a podgyász visszautasitható.

Nem szabad homokot fózni a hadiszappanba. Aki a hadimosószappanokra utalva ezt kénytelen használni, értékelni tudja azt a rendeletet, amely a hivatalos lap vasárnapi számában jelent meg. Az Olaj és Zsiradékügyi bizottság elnöke kimondja a rendeletben, hogy ezentul homokot a hadimosószappanban töltő anyagként felhasználni tilos.

Hirek a háboruról.

Páris veszedelme. Egyre valószinübb, hogy Clemenceau és Foch tábornok elhatározta Páris végsőkig való védését. A francia fővárosból Franciaország katonai müveleteinek nagy központja lesz. Compiegne az igazi egyetlen bástyája Párisnak. A francia kormány elhatározta, hogy Párosban marad. A főváros védelmére kinevezett bizottság és a rendőrfőnök állandóan ülést tartanak. Különböző intézkedéseket tettek, hogy a lakosságot előkészitsék Páris esetleges otromára.

Az antant egységes offenzivája. A Tagesanzeiger jelenti: A fokozott tüztevékenység Macedóniában és Palesztinában egyre tart. A jelek arra engednek következtetni, hogy az antant ezen a fronton egyszerre egységes offenzivát fog kezdeni.

A németek ujabb győzelme. A német trónörökös hadcsoportja: Hutier tábornok hadserege szerdán több francia hadosztálynak a Noyontól délkeletre fekvő magaslatok visszafoglalására inditott ellentámadását sulyos harcokban meghiusitotta. Az ellenséget Ployrontól Antheiuig az egész harcvonalon visszavetettük. Az ellenség nagy számban harcbavetett páncélgépkocsijai összelőve hevernek a harcmezőn. Mery és Beloun között, ahol az ellenség rohama ellentámadásunkon tört meg, az elkeseredett harc egész a sötétség beáltáig tartott. A Matz torkolatától északra az Oise nyugati partját megtisztitottuk az ellenségtől. A hadsereg eddig több mint 13 ezer foglyot szállitott be. A Noyontól délnyugatra fekvő magaslatok elvesztése arra késztette az ellenséget, hogy kiüritse az Oise keleti partján fekvő állásait. Chateau—Thyeritől északnyugatra az ellenség hiábavaló támadásait véresen visszavertük.

A Szent István hadihajó elsülyesztése. A császár és kir. hadügyminiszterium tengerészeti osztálya közli: Őfelsége Szent István hajóját az Adrián egy éjszakai utján torpedólövéssel elsülyesztették. Rövid Miksa sorhajóhadnagy, Sarnitz gépüzemvezető, Müller tengerészhadapród és mintegy 80 emberről nem tudnak. A legénység nagy részét megmentettük.

Köszönetnyilvánitás.

Mindazoknak, akik megboldogult halottunk,

Isovits István

vendéglősnek temetésén résztvettek, vagy részvétüknek bármi módon adtak kifejezést, ez uton is hálás köszönetet mondunk.

Özv. Isovits Józsefné
és hozzátartozói.

Nyilvános köszönet.

A részvét szeretetreméltó megnyilatkozásáért, drága férjem

Zemliczka Lajos ur

elhalálozása alkalmából valamint a temetésen való megjelenésért fogadják az illetők hálás köszönetemet.

A gyászoló özvegy
Zemliczka Kamilla.

Azonnal kiadó

nyaralóknak 2 egymásba nyiló butorozott szoba Pallisch-utca 25. I. emelet.

Szikvizgyári értesités.

Van szerencsénk helybeli t. vevőinket az iránt értesiteni, hogy áruinknak a gyárhelyiségben való eladását holnaptól kezdődőleg beszüntettük, minek következtében a vendéglősök és azon kereskedők kivételével, akik házhoz szállitva vették át azokat, Schaár József ur főtéri kereskedésében szerezhetik be szikviz, ásványviz és málnaszörp szükségletüket. Vidéki t. vevőink is itt vehetik át a szokásos utalványokat.

Kőszeg, 1918. junius 16.

A Kőszegi Hegyforrás Szikvizgyár r. t. igazgatósága.

Nyárára lakást

keresek a városban vagy közelében, lehetőleg kertes házban 1—2 butorozott szobát a konyhahasználat megengedésével. Részletes ajánlatokat ármegjelöléssel kérek: **Dr. Nádai Pál** Budapest, Üllői-ut 121.

Viszketegséget, sömört, rühet

a leggyorsabban elmulasztja a **dr. Flesch-féle** eredeti törvényesen védett

„Skaboform"-kenőcs.

Nincs szaga. Nem piszkit. Mindig eredeti pecsétes **dr. Flesch-félét** kérjünk. Próbatégely 3 K. nagy tégely 5 K. családi adag 12 K.

Kapható a helybeli gyógyszertárakban vagy direkt a készitőnél rendelhető: **Dr. Flesch E. „Korona" gyógyszertára Győr.**

Vételnél a „SKABOFORM" védjegyre ügyeljünk!

A nyolcadik magyar hadikölcsön.

A hosszan elhuzódó háboru további nagy pénzügyi követelményeket támasztván az államhatalommal szemben, a hadi szükségletek zavartalan ellátása céljából uj hadikölcsön kibocsátása vált szükségessé. A hadviselés költségeinek fedezésére a pénzügyminiszter ezuttal $5^1/_2\%$-*kal kamatozó adómentes járadékkölcsön-kötvényeket* bocsát nyilvános aláirásra. A pénzügyminiszter ez alkalommal is közvetlenül fordul a közönséghez.

Az aláirás tartama és az aláirási helyek.

Az aláirás időtartama 1918. junius 12-től julius 11-ig bezárólag terjed. Aláirási helyekül fognak szerepelni az összes állami pénztárak és adóhivatalok, a postatakarékpénztár és annak közvetitőhelyeül szolgáló összes postahivatalok, valamint az összes számottevő hazai pénzintézetek.

Az aláirási ár.

Az $5^1/_2\%$-kal kamatozó járadékkölcsön-kötvény kibocsátási ára voltaképpen 92 K 50 f.-rel van számitva. De arra való tekintettel, hogy a járadékkötvény kamatozása csak 1918. szeptember 1-én veszi kezdetét s a jegyzéstől 1918. augusztus 31-ig járó kamatok az aláirási árba be vannak számitva, a kötvény aláirási ára minden 100 korona névértékért a következő összegben van megállapitva:

1. arra az esetre, ha az aláiráskor az aláirt összeg egész ellenértéke befizettetik:

a) az 1918. évi junius hó 12-től junius 27-ig bezárólag történő aláirás esetén 91 K 50 f.;

b) az 1918. évi junius 27-ét követő időben 1918. évi julius 11-ig bezárólag történő aláirás esetén 91 K 70 f.;

2. ha pedig az alább ismertetendő kedvezményes (részletekben történő) fizetési módozat vétetik igénybe, az aláirási határidő egész tartamára szólólag 92 K 50 f.

Kamatesedékesség.

A nyolcadik hadikölcsön 100, 1000, 5000 és 10,000 K-ás cimletei minden év március 1-én és szeptember 1-én lejáró félévi utólagos részletekben évi $5^1/_2\%$-kal kamatoznak. Az első szelvény 1919. március 1-én esedékes. Ettől eltérőleg az 50 koronás cimletek évi szelvényekkel vannak ellátva s ezeknél az első szelvény 1919. szeptember 1-én esedékes.

Részletfizetési kedvezmény.

Az esetben, ha az $5^1/_2\%$-os járadékkölcsönre aláirt összeg 100 koronát meg nem halad, az aláirás alkalmával az aláirt összeg egész ellenértéke befizetendő. A 100 K-t meghaladó aláirásoknál ellenben a befizetés részletekben is teljesithető. Ez esetben az aláirás alkalmával az aláirt összeg 10%-a biztositékképpen leteendő és pedig készpénzben vagy megfelelő értékpapirokban. A részletek pedig a következőképp fizetendők:

a jegyzet összeg ellenértékének 25%-a legk. aug. 5-ig,
" " " " " " aug. 24-ig,
" " " " " " szept. 10-ig,
" " " " " " szept. 23-ig.

Az utolsó befizetés alkalmával az aláirási hely a letett biztositékot elszámalja, illetőleg visszaadja.

A kölcsön felmondása.

A m. kir. pénzügyminisztérium a kibocsátandó $5^1/_2\%$-os járadékkölcsönre vonatkozólag fenntartja magának azt a jogot, hogy előre közzéteendő három havi előzetes felmondás mellett, a kölcsönt egészben vagy részben, névértékben visszafizethesse. Azonban az esetleges felmondás 1925. szeptember 1-et megelőző időre nem történhetik.

Betétek felhasználása.

A betéti üzlettel foglalkozó intézeteknél s más ily cégeknél 1914. évi augusztus hó 1. előtti betéti könyvre elhelyezett, egyébként a moratórium feloldórendeletben foglalt korlátozások alá eső betétek a kibocsátásra kerülő kölcsönre történő befizetések céljaira — önérthetőleg a kikötött felmondási idők épségben tartása mellett — igénybe vehetők.

Azok, akik a befizetésekre pénzintézeti betétjüket kivánják igénybevenni, annál az intézetnél vagy cégnél, illetve annak az intézetnek vagy cégnek közvetitésével tartoznak jegyezni, amelynél a betét el van helyezve.

Különleges kedvezmény a nyolcadik hadikölcsönnél.

A kibocsátásra kerülő $5^1/_2\%$-os járadékkölcsönkötvények felhasználhatók lesznek a jelenleg alkotmányos tárgyalás alatt álló törvényjavaslat törvényerőre emelkedése után az annak alapján kivetendő hadinyereségadó fizetésére.

A hadinyereségadó fizetésénél a kotvények — figyelemmel arra, hogy az aláirási ár megállapitásánál a folyó kamatok is számitásba vétettek s figyelemmel arra, hogy az aláirási helyek ötven fillér jutalékot szoktak a feleknek megtéríteni — minden 100 korona névérték után a voltaképpeni kibocsátási áron, tehát K 92·50 — 50 f = 92 koronával fognak számitásba vétetni.

Az aláirók a háboru utáni leszerelés folytán eladásra, illetve árverésre kerülő javakat a kibocsátásra kerülő járadékkölcsönkötvényekkel fizethetik. Ily fizetéseknél a kotvények ugyanugy, mint a hadinyereségadófizetéseknél minden 100 K névérték után a tulajdonképpeni kibocsátási árat képező 92 koronával fognak számitásba vétetni. A leszerelési javak értékesitésénél azok a vevők, akik a vételár fizetésére az általuk jegyzett kötvényeket használják fel, előnyben fognak részesülni.

Kölcsönnyujtás kedvezményes kamatláb mellett.

A kibocsátandó kötvényekre az Osztrák-Magyar Bank és a M. kir. hadikölcsönpénztár a kötvényeknek kézizálogul lekötése (lombardirozása) mellett a névérték 75% áig, a mindenkori hivatalos váltóleszámitolási kamatlábon nyujtanak kölcsönt.

Ugyancsak a mindenkori hivatalos váltóleszámitolási kamatlábon nyujtanak náluk zálogul elfogadható értékpapirokra kölcsönt, ha a felveendő összeg igazoltan a kibocsátott aláirási felhivás alapján aláirt összeg befizetésére szolgál. A mérsékelt kamatláb kedvezményében a meghosszabbitott ily kölcsönök is részesülnek.

A fenti befizetési határidők alatt folyósitott és igazoltan a jegyzett összegre történő befizetés céljaira szolgáló kölcsönök után a fél kivánságára a mindenkori hivatalos váltóleszámitolási kamatláb helyett évi 5%-os állandó kamatláb biztositatik.

Tánciskola-megnyitás.

A legjobb hirnevü fővárosi okleveles tánctanárok vezetése mellett nagy

tánctanfolyam

kezdődik Kőszegen a Mulató nagytermében 1918. junius 24.-én, hétfőn, melyre beiratkozni és jelentkezni lehet **Róth Jenő ur** könyvkereskedésében.

A tanfolyam 3 csoportból áll: Gyermekcsoport délután 4 órakor. Különóra-csoport délután 6 órakor. Felnőttek részére este 8 órakor.

Ne mulassza el ez alkalmat senki, kérjen felvilágositást.

Tisztelettel

Österreicher Nándor és neje
okleveles táncművészek.

Önkéntes árverés.

Közhirré teszem, hogy Kőszeg szab. kir. város legforgalmasabb utcáján, vasutállomáshoz közel 3 vendég- és 4 szállószobával biró vendégfogadó, 1 hold 551 □-öl belsőségen, gyümölcsös és konyhakert, fodött tekepálya, szilárdan épitett 4 istállóval 100 drb. lóra alkalmas férőhellyel, Várkörön 57. házsz. alatt levő irodámkan **1918. évi junius hó 30 an delelott 11 órakor** nyilvános önkéntes árverésen, haláleset miatt el fog adatni.

Bővebb felvilágositás özv. Benedek Ernőné tulajdonosnál nyerhető.

Kőszeg, 1918. junius hó 4.-én.

Dr. Schneller Anrél
ügyvéd.

Házeladás.

Egy emeletes, jól jövedelmező ház számos lakással, szép kerttel szabad kézből eladó. Bővebbi felvilágositást nyújt e lap kiadóhivatala.

Haló!! Haló!!

Veszek viselt és új cipőket, csizmákat, ruhákat, továbbá kerékpárokat stb. a legmagasabb árért.

Pavetits János
Kőszeg, Gyöngyös-utca 9. sz.

Veszek, mindennemü **régiségeket, porcellánt, poharat, képeket, antik butorokat, szőnyegei, ékszereket, törött aranyat és ezüstöt, pénzeket, régi hamis fogsorokat** a legmagasabb árban. Minden héten Kőszegen vagyok. Kérem levelezőlapon értesiteni.

HERSCHKOWITZ IZIDOR
Szombathely, Berzsenyi Dániel u. 6.

Szombathelyi Takarékpénztár
Részvénytársaság

kőszegi fiókja,

Kőszeg, Király-ut 6. szám.
Strucz szálloda mellett.

Elfogad: betéteket betéti könyvecskére és folyó számlara. A kamatozás a betétet követő napon kezdődik, betét kifizetéseket felmondas nélkül eszközöl.

Leszámitol: 2—3 aláirásos üzleti és magánvál tókat mindenkor a legelőnyösebben

Folyósit: rendes és torlesztéses jelzálogkölcsönöket földbirtokokra és városi házakra; **magasabb kamatu kölcsönöket alacsonyabb kamatu kölcsönökké változtat (convertál).**

Ertékpapirokat: napi árfolyamon vesz és elad tőzsdei megbizatásokat elfogad

Szelvényeket: költségmentesen beváltj szelvényiveket a szelvényutalvány (talon) alapjan dijmentesen beszerez.

Átutalásokat, lefizetéseket eszközöl a világ bármely piacán teljesen dijmentesen.

Értékpapirokra: állami- és magán. papirokra előleget ad.

Sorsolás alá eső értékpapirokat árfolyamveszteség ellen biztosit.

Ertékpapirokat és értékeket őrzésre és kezelésre atvesz.

Tekintettel, hogy hazánk legnagyobb pénzintézetével a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesülettel szoros összeköttetésben áll, mindenféle takarékpénztári és banküzleti megbizast a legelőnyosebben bir lebonyolitani.

Mint az Első Magyar Általános biztositó társaság ugynöksége mindenféle biztositást elfogad és felvilágositással készséggel szolgál.

Központ: **Szombathelyi (régi) Takarékpénztár**
Szombathely. Alakult: 1867-ben.
Takarékbetétek 25 millió korona.
Saját tőkéi 4 millió korona.

Nyomatott Rónai Frigyes nyomdájában Kőszegen.